

NEZNIČITEĽNÁ NÁDEJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Hab 1,1–4; Jób 38–41; Iz 41,8–14; Jer 29,1.10; Heb 12,1–13

ÚVODNÝ TEXT

³No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, ⁴vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. ⁵A nádej nezahabuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. (Rim 5,3–5)

Keď sme v spoločenstve, je ľahké rozprávať a spievať o nádeji. Ale keď sa ocitneme v skúškach, nie je jednoduché žiť nádejou. Keď na nás dolahnú ťažkosti a problémy, máme tendenciu spochybňovať všetko, najmä Božiu múdrosť.

C. S. Lewis v knihe *Lev, čarodejnica a šatník* píše o bájnom levovi, s ktorým sa majú stretnúť hlavné postavy. Na otázku, či sa majú báť stretnutia s ním a či budú v bezpečí, im pán Bobor odpovedá: „V bezpečí? Kto povedal niečo o bezpečí. Samozrejme, že nie... Ale je dobrý.“

Aj keď nie vždy Hospodinovi rozumieme a zdá sa, že robí nepredvídateľné veci, neznamená to, že Boh je proti nám. Znamená to jednoducho, že ešte o ňom nemáme úplný obraz. Sme však presvedčení, že ak chceme prežívať pokoj, dôveru a nádej, Boh musí byť zrozumiteľný a predvídateľný. Predstavujeme si ho ako niekoho, s kým budeme „v bezpečí“. Pri takomto uvažovaní však budeme prežívať sklamanie.

OSNOVA LEKCIE

Ako nám naše chápanie Božieho charakteru pomáha udržať si nádej aj v čase skúšok? Pri štúdiu tejto lekcie budeme uvažovať o tom, ako nám pochopenie Božieho charakteru pomôže žiť s nádejou aj v čase skúšok a ťažkostí. Príklady piatich biblických postáv nám ukážu, v čom nachádzali nádej uprostred problémov.

- Habakuk 2–3 – Habakukova nádej (nedeľa)
- Jób 42,1–6 – Jóbova nádej (pondelok)
- Iz 41,8–14 – Izaiášova nádej (utorok)
- Jer 29,4–10 – Jeremiášova nádej (streda)
- Heb 12,5–13 – Pavlova nádej (štvrtok)

CELKOVÝ OBRAZ

²Potom mi Hospodín odpovedal a riekol: „Zretelne zapíš videnie na tieto tabule, aby ním čitateľ zrakom ľahko prebehol. ³Videnie totiž už speje k naplneniu. Neodvratne a neomylnne sa schyluje ku koncu. Keby sa oddialilo, vyčkávaj naň, lebo sa určite splní a nebude meškať.“ (Hab 2,2.3)

¹⁶Keď o tom počúvam, celý sa trasím a jachcem, akoby mi do kostí vstúpil rozvrat, aj kolená sa mi podlamujú. Pokojne očakávam deň súzenia, ktorý zastihne ľud, čo na nás útočí. ¹⁷Aj keby figovník nevypučal a vinič nezarodil, hoci by oliva vyschla a na poliach sa nič neurodilo; aj keby z košiara zmizlo stádo a v maštali by nebol dobytok, ¹⁸ja sa však budem radovať v Hospodínovi a jasať v Bohu mojej spásy. ¹⁹Pán, Hospodín, je mojou silou. Dal mi nohy lane a vyvádza ma na moje výšiny. Zbormajstrovi pri hre na strunovom nástroji. (Hab 3,16–19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď prežívame zranenie alebo sklamanie, je veľmi ľahké myslieť si, že to, čo sa deje nám, je to jediné, na čom záleží. Existuje však aj niečo oveľa väčšie, než naše malé „ja“ (pozri Zj 12,7; Rim 8,22).

Uvažuj o texte Hab 1,1–4. Čo trápilo Habakuka? Ako riešil situáciu, ktorú vnímal okolo seba?

Možno by sme čakali, že Boh povie niečo ako: „To je naozaj hrozné, Habakuk. Hneď sa do toho pustím a pomôžem ti.“ Ale Božia odpoveď je opačná. Hospodín hovorí Habakukovi, že situácia sa bude ešte zhoršovať (pozri Hab 1,5–11). Izrael bol vzatý do asýrskeho zajatia, ale Boh sľubuje, že príde ešte čosi horšie: Babylončania odvedú obyvateľov Judska. Habakuk znova volá k Hospodínovi a čaká na jeho odpoveď (Hab 1,12–17).

Uvažuj o texte Hab 2,2.3. Akým spôsobom Habakuk predstavuje nádej v správe o zaslúbenom zničení Babylona?

Text Habakuk 2 je Božím zaslúbením zničenia Babylona. Text Heb 10,37 cituje Hab 2,3 a naznačuje mesiášske naplnenie tohto zaslúbenia v budúcnosti. S rovnakou istotou, s akou bolo zaslúbené zničenie Babylona, môžeme hľadať aj na zaslúbenie zničenia „veľkého Babylona“ (Zj 18,2).

Habakuk bol uväznený medzi veľkou hriešnosťou, ktorá bola naokolo, a Božím príslubom, že príde niečo oveľa horšie. Ale práve v tejto zdanlivo bezvýchodiskovej situácii sa ocitáme uprostred dejín spasenia. Okolo nás je veľké zlo, ale Biblia predpovedá, že bude ešte horšie. Čo pomohlo Habakukovi udržať si nádej? Kľúčové pre neho bolo, že mal možnosť „nahliadnúť za oponu“ a uvidieť „celý obraz“. Preto sa v tretej kapitole môže modliť neuveriteľnú modlitbu chvály za to, čo Hospodín vykoná v budúcnosti.

APLIKÁCIA

- **Uvažuj o texte Hab 3,16–19. Čo naplnilo Habakuka nádejou? Akú nádej má Boží ľud, keď očakáva odohranie posledných prorockých scén? Ako si môžeš túto nádej privlastniť, aby si ju mohol prežívať vo svojom každodennom živote?**

KTO JE NÁŠ OTEC

¹Nato Jób odpovedal Hospodinovi takto: ²„Spoznal som, že môžeš všetko a že nijaký plán nie je pre teba neuskutočiteľný. ³Kto tu pre neznalosť zakrýva múdre rozhodnutie? Preto odpovedám: „Ja som hovoril o veciach, ktoré som nechápal, a o divoch, o ktorých neviem.“ ⁴Vypočuj ma, prosím, a ja prehovorím. Budem ti klásť otázky a ty ma poučíš. ⁵Chýr o tebe sa mi dostal do ucha, ale teraz ťa na vlastné oči vidím. ⁶Preto odvolávam svoje slová a kajám sa v prachu a v popole.“ (Jób 42,1–6)

Evanjelista Oswald Chambers napísal: „Pýtal si sa niekedy Boha, čo chce robiť? Nikdy ti to nepovie. Boh ti nepovie, čo bude robiť – namiesto toho ti zjaví sám seba.“ (*To najlepšie pro jeho slávu*. Návrat domů, Praha 1996, 2. januára.)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako rozumieš myšlienke Oswalda Chambersa?

Kniha Jób sa začína veľkou osobnou tragédiou. Jób stratí všetko, okrem vlastného života a manželky, ktorá uprostred bolesti povie: „Rúhaj sa Bohu a zomri!“ (Jób 2,9). Nasleduje diskusia, v ktorej sa jeho priatelia snažia prísť na to, prečo sa to všetko Jóbovi stalo. Počas všetkých týchto diskusií Boh mlčí.

Potom sa zrazu v 38. kapitole Jóbovi zjaví Boh a povie: „Ktože to zatemňuje zámer nevedomými slovami?“ (Jób 38,2) A Boh začne klásť Jóbovi asi šesťdesiat ohromujúcich otázok. Pozri sa na ne v texte Jób 38 a 39.

Po poslednej otázke sa Jób zmohol len na túto odpoveď: „Pozri, čože ti ja taký nepatrný odpoviem? Kladiem si ruku na ústa. ⁵Raz som prehovoril, ale už sa neozvem, ba aj druhý raz, ale už nebudem pokračovať.“ (Jób 40,4.5) Boh však neskončil. Pokračoval v kladení „dôležitých“ otázok.

Uvažuj o poslednej Jóbovej odpovedi (Jób 42,1–6). Čo sa Boh snažil povedať Jóbovi a ako to naňho zapôsobilo?

V celom texte nenachádzame ani jednu Božiu odpoveď na uvažovanie a otázky Jóbových priateľov. Boh však vykresľuje obraz svojej neporovnateľnej veľkosti, ako sa zjavuje v úžasnom diele stvorenia. Jób po takomto „zjavení“ nepotreboval žiadne ďalšie odpovede. Túžbu po vysvetleniach zatielil ohromujúci obraz Božej veľkoleposti.

Tento príbeh odhaľuje fascinujúci paradox. Nádej a povzbudenie môžu prameniť z uvedomenia si, že vieme len veľmi málo. Inštinktívne sa snažíme nájsť útechu tým, že získame odpovede a nadobudneme poznanie. Prirôdzené sa preto cítíme znechutení a zmalomyselnení, keď nenachádzame odpovede na páľčivé otázky. Niekedy však Boh vyzdvihne našu nevedomosť, aby sme si uvedomili, že ľudská nádej môže nájsť istotu iba v Bytosti, ktorá je oveľa väčšia ako my.

- **Odohráva sa aj teraz v tvojom živote alebo okolí niečo, čomu nerozumieš? Ak áno, zameraj sa na Boha a jeho charakter. Ako ti môže priniesť nádej skutočnosť, že musíš vytrvať v tom, čo je nateraz nepochopiteľné?**

APLIKÁCIA

PRÍTOMNOSŤ NÁŠHO OTCA

⁸Ty však, Izrael, môj služobník, Jákob, ktorého som si vyvolil, potomstvo Abraháma, môjho miláčika, ⁹ktorého som priviedol z končín zeme, teba som povolal z najvzdialenejších končín a povedal som ti: „Ty si môj služobník, teba som si vyvolil a nezavrhol.“ ¹⁰Neboj sa, veď som s tebou, neobzeraj sa, veď ja som tvoj Boh, posilním ťa a určite ti pomôžem, veď ťa podopieram spravodlivou pravcou. ¹¹Hľa, zahanbia sa a na posmech vyjdú všetci, čo sa zlostia na teba a v ničotu sa obrátia a zahynú tí, čo majú s tebou spor. ¹²Budeš ich hľadať, ale nenájdeš tých, čo sa s tebou hádajú, v ničotu a márnosť sa premenia tí, čo broja proti tebe. ¹³Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý ťa drží za pravcu a hovorí ti: „Neboj sa, ja ti pomáham.“ ¹⁴Neboj sa, červík Jákob, chrobáček Izrael! Ja ti pomáham,“ znie výrok Hospodina, „tvoj vykupiteľ je Svätý Izrael.“ (Iz 41,8–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ktosi raz povedal: „Keď sa zdá, že Boh je ďaleko, kto vlastne odišiel zo svojho miesta?“ Keď do života vstúpia problémy, predpokladáme, že nás Boh opustil. Pravda je však taká, že nikam neodišiel.

Židom sa vo vyhnanstve zdalo, že Boh je ďaleko, že ich opustil. Boh ich však prostredníctvom Izaiáša uisťuje o budúcom vyslobodení. A hoci do Jeruzalema sa mali vrátiť až o mnoho desaťročí neskôr, Boh chcel, aby Jeho ľud vedel, že On neodišiel a stále majú dôvod mať nádej.

Uvažuj o úvodnom texte (Iz 41,8–14). Čo mohlo vzbudzovať nádej u ľudí, ktorí dychtivo očakávali budúce vyslobodenie? Ako nám toto zaslúbenie pomáha, keď čakáme na koniec nášho vyhnanstva na zemi?

Jeden z najsilnejších obrazov v týchto veršoch sa nachádza vo verši 13. Zvrchovaný Boh vesmíru hovorí, že Jeho ľud sa nemusí báť, pretože On je ten, kto „ťa drží za pravcu“. Jedna vec je predstaviť si Boha, ktorý usmerňuje udalosti na zemi zo svojho trónu vzdialeného svetelné roky od našej zeme. Ale niečo úplne iné je uvedomiť si, že je dosť blízko na to, aby držal za ruku svoj milovaný ľud.

Keď sme zaneprázdnení, zabúdame, že Boh je pri nás tak blízko. Ale keď si pamätáme, že On je Imanuel, „Boh s nami“, je to niečo úplne iné. Keď je Boh s nami, sú s nami aj Jeho zámery, Jeho zaslúbenia a Jeho moc nás premieňa.

APLIKÁCIA

- V priebehu nasledujúcich dní si urob malý pokus. Čo najčastejšie si pripomínaj, že Boh vesmíru je dosť blízko, aby ťa mohol držať za ruku a pomáhal ti. Ako toto vedomie ovplyvňuje tvoj život? Buď pripravený povedať o svojej skúsenosti v triede sobotnej školy.

PLÁNY, KTORÉ MÁ S NAMI NÁŠ OTEC

⁴Toto hovorí Hospodin zástupcov, Boh Izraela, všetkým odvlečeným, ktorých som poslal do zajatia z Jeruzalema do Babylonu: ⁵Stavajte domy a bývajte v nich, vysádzajte záhrady a jedzte ich plody. ⁶Berte si ženy a plodte synov a dcéry, ženite svojich synov a vydávajte svoje dcéry, aby plodili synov a dcéry, aby sa tam rozmnožili a neumenšovali sa. ⁷Usilujte sa o blaho mesta, kam som vás poslal do zajatia, modlite sa zaň k Hospodinovi, pretože od jeho blaha závisí aj vaše blaho. ⁸Toto hovorí Hospodin zástupcov, Boh Izraela: „Nech vás neklamú vaši proroci, ktorí sú medzi vami, ani vaši veštcovia, nedajte ani na svoje sny, ktoré sa vám prisnávajú, ⁹lebo vám ľ živo prorokujú v mojom mene. Neposlal som ich,“ znie výrok Hospodina. ¹⁰Takto totiž hovorí Hospodin: „Až sa naplní pre Babylon sedemdesiat rokov, navštívim vás a splním vám svoj prísľub, že vás privediem späť na toto miesto.“ (Jer 29,4–10)

Každý človek potrebuje mať v živote nejakú nádej. Ale kde sa dá nádej nájsť? Niekto ju nachádza v úsmeve priateľa. Iný opiera svoju nádej o finančnú istotu alebo o stabilné manželstvo. Odkiaľ čerpáš nádej a odvahu ty?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prorok Jeremiáš píše ľuďom, ktorí vo vyhnanstve prišli o nádej. „Pri babylonských riekach, tam sme sedávali a plakávali, keď sme spomínali na Sion.“ (Ž 137,1). Ale aj keď mali zlomené srdce, Jeremiáš im udáva dôvody, prečo by sa nemali vzdávať nádeje.

Aké dôvody na nádej sú uvedené v texte Jer 29,1–10?

V týchto veršoch sa nachádzajú tri dôležité zdroje nádeje, ktoré stojí za to zdôrazniť.

(1) Boh hovorí svojmu ľudu, aby sa nevzdával nádeje, lebo jeho situácia nie je výsledkom náhody ani nepredvídateľného zla. Boh hovorí, že to on poslal Izraelitov do vyhnanstva (Jer 29,4). A hoci všade naokolo videli zlo, Júda bol stále v Božích rukách.

(2) Boh svojmu ľudu hovorí, že by sa nemal vzdávať nádeje, pretože On môže konať aj uprostred ťažkostí, v ktorých sa ľud ocitol (Jer 29,7).

(3) Boh povzbudzuje ľud, aby sa nevzdával nádeje, pretože v určenom čase ukončí ich vyhnanstvo (Jer 29,10).

Keď Boh svojmu ľudu vysvetlil, ako ich viedol v minulosti, ako ich vedie v prítomnosti a ako je v jeho rukách aj ich budúcnosť, nádherným spôsobom opísal svoju nežnú a láskavú starostlivosť o svoj ľud (pozri Jer 29,11–14).

- **Prečítajte si text Jer 29,11–14. Tentoraz za každé zámeno „vás“ alebo „vám“ dopln svoje meno, akoby Boh dával tieto zaslúbenia tebe osobne. Nech budú tvoje problémy akékoľvek, vždy si takýmto spôsobom môžeš pripomenúť Božie zaslúbenia.**

APLIKÁCIA

OTCOVA VÝCHOVA

⁵A zabudli ste na povzbudenie, ktoré sa vám prihovára ako synom: Syn môj, nepohrdaj Pánovou výchovou, ani neklesaj, keď ťa karhá, ⁶lebo koho Pán miluje, toho prísne vychováva a trestá každého, koho prijíma za syna. ⁷Vytrvajte v tom, čo slúži na výchovu, lebo Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna otec nevychováva prísne? ⁸Ak ste bez takej výchovy, na ktorej majú účasť všetci, potom nie ste synovia, ale ako nemanželské deti. ⁹Veď aj naši telesní otcovia boli prísnymi vychovávateľmi a vážili sme si ich. Vari sa nepodriadime omnoho viac Otcovi duchov, aby sme mali život? ¹⁰Otcovia nás krátky čas vychovávali prísne a tak, ako sa im to videlo správne, no on nás vychováva nám na úžitok, aby sme mali deň na jeho svätosti. ¹¹Pravda, nijaká prísna výchova v tej chvíli sa nezdá radostná, ale trpká; neskôr však prináša ovocie pokoja a spravodlivosti tým, ktorých vycvičila. ¹²Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolená ¹³a vaše nohy nech kráčajú po priamych chodníkoch, aby sa to, čo je chromé, úplne nevykĺbilo, ale skôr uzdravilo. (Heb 12,5–13)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (Heb 12,5–13). Aká je hlavná myšlienka tohto textu? Aké je posolstvo týchto veršov pre nás dnes? Ako súvisí s témou nášho štúdia?

Vo veršoch Hebrejom 12,5–13 apoštol Pavol opisuje skúšky v súvislosti s výchovou. V texte sa vyskytuje slovo výchova (gr. „paideia“) a jeho odvodeniny takmer v každom verši. Téma výchovy zaznieva v Liste Hebrejom v nadväznosti na príklady mužov a žien viery v 11. kapitole.

Práve viera pomáhala ľuďom opísaným v Hebrejom 11 napredovať, keď čelili rôznym náročným situáciám. Keď vstupujeme do dvanástej kapitoly, autor sa prihovára nám, čitateľom, a hovorí, že ak tolki pred nami vytrvali vo viere – navzdory mnohým protiventstvám – aj my môžeme bežať a vytrvať vo viere. Ak chceme uspieť, potrebujeme upriamiť svoj pohľad na Ježiša (Heb 12,2), ktorý môže byť naším príkladom v ťažkých časoch (Heb 12,3). Keď čítame dvanástu kapitolu, je to ako nasadiť si tie správne okuliare. Bez nich by sme mali skreslený pohľad na ťažkosti a problémy, ktoré nás stretávajú. Pohľad cez správnu optiku nám pomôže správnym spôsobom vnímať ťažké životné situácie a utrpenie. Svet okolo nás totiž odmieta utrpenie a bolesť, snaží sa im vyhýbať, ignorovať ich, alebo z nich obviňuje Boha. Správny pohľad na skúšky nám pomôže zaujať k nim správny postoj.

Prečítaj si text Heb 12,1–13 vo svetle toho, čo sme si doteraz povedali. Sústreď sa na verše 5–13 a odpovedz na tieto otázky:

Čo je základom Božej výchovy?

Ako odpovedáš na Božiu výchovu?

Čo je cieľom Božej výchovy?

APLIKÁCIA

- Znova uvažuj o texte Heb 12,1–13. Urobte si zoznam všetkých dôvodov na nádej, s ktorými sa môžeš stotožniť.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Výchova* si prečítajte kapitolu „Škola budúcnosti“ (Ed 301–309; Vých 257–264) a v knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* text na stranách 301–309 (MH 470.471)

„Každý človek prežíva chvíle veľkého sklamania a zármutku, keď ho tiesni príval smútku a žiaľu a keď sa ťažko verí, že Boh je stále láskavým dobrodincom svojich pozemských detí. Sú to dni, keď na nás okolnosti tak ťažko doliehajú, že smrť sme ochotní uprednostniť pred životom. V takej situácii mnohí podliehajú pochybnostiam, strácajú vieru v Boha a upadajú do nevery. Keby sme v takých chvíľach mohli duchovným zrakom postrehnúť zámer Božej prozreteľnosti, videli by sme Božích anjelov, ktorí nás chcú ochrániť pred nami samými, postaviť nás na základ pevnejší, než sú nebotyčné vrchy. Len potom by celú našu bytosť prenikla nová viera a nový život.“ (PK 162; PK /sk/ 86)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ellen Whiteová hovorí, že „každý človek prežíva chvíle veľkého sklamania a zármutku“. Ako si vo vašom zbore všimáte druhých, keď prežívajú takéto obdobia? Ako sa môžeme pre druhých stať sprostredkovateľmi nádeje?
2. Uvažujte spoločne o aplikácii v časti na utorok. Akú zmenu prinieslo do vášho života, keď ste si vedome pripomínali Božiu blízkosť?
3. Prečítajte si text Jób 38–41. Ako tieto verše predstavujú Boha? Čo vám v živote prináša nádej a povzbudenie?
4. Nádej, ktorá nás mení, prichádza z neba. To znamená, že sa môžeme modliť aj za to, aby sme boli jeden pre druhého povzbudením. Modlite sa za tých, ktorí strácajú nádej, aby im ju Boh obnovil. Čo môžete urobiť pre tých, ktorí prežívajú ťažké skúšky a ich nádej ochabuje?